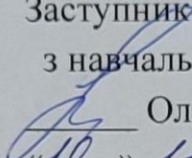

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Олена ПУСТОВА
«10» 12 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

**Навчальної дисципліни «Операції з цінними паперами»
для підготовки фахового молодшого бакалавра
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»**

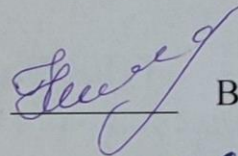
Робоча програма навчальної дисципліни «Операції з цінними паперами»
складена на основі програми навчальної дисципліни, затвердженої у 2024 р.

Розробник

Наталія ПОПЛАВСЬКА

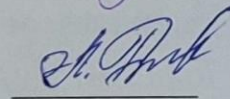
Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії фінансово-економічних
дисциплін, протокол № 5 від «14» 11 2024р.

Голова циклової комісії

Валентина КАЛУСЕНКО

Завідувач навчально-методичного
кабінету коледжу

Людмила РОМАНЕНКО

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Критерії оцінювання.....	6
3. Тематичний план.....	8
4. Зміст навчальної програми.....	9
5. Перелік питань до рубіжної контрольної роботи.....	21
6. Перелік питань до комплексної контрольної роботи.....	23
7. Рекомендовані джерел інформації.....	25

ПЕРЕДМОВА

Ринок цінних паперів є важливою складовою фінансової системи країни, а операції, що реалізуються на ньому на професійних засадах – це предмет діяльності фахівців-фінансистів. Такі обставини зумовлюють необхідність вивчення дисципліни «Операції з цінними паперами» студентами, що навчають за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Навчальна дисципліна «Операції з цінними паперами» є обов'язковим освітнім компонентом освітньо-професійної програми, затвердженої в 2023 році. Як обов'язкова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу фахової передвищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в формуванні у здобувачів фахової передвищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо здійснення операцій з цінними паперами.

Завдання вивчення навчальної дисципліни: визначення загальних характеристик функціонування ринку цінних паперів; дослідження особливостей реалізації операцій з цінними паперами; розкриття особливостей здійснення операцій з пайовими цінними паперами, борговими цінними паперами, іпотечними цінними паперами та похідними фінансовими інструментами; визначення ризиків при реалізації операцій з цінними паперами; ознайомлення з основами технологій та організації біржової торгівлі.

Вивчення дисципліни «Операції з цінними паперами» передбачає набуття здобувачами освіти програмних компетентностей, а саме:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Результати навчання (РН):

РН3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 7. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

РН13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для досягнення спільної мети.

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Операції з цінними паперами» ґрунтується на знаннях таких дисциплін, як «Фінанси», «Гроші і кредит», «Економіка», «Політична економія», «Економіка підприємств», «Фінанси підприємства», «Банківські операції».

Форми і засоби поточного і підсумкового контролю:

До контрольних заходів входять поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських(практичних) занять та виконання рубіжної й комплексної контрольної роботи і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу.

При поточному контролі застосовуються такі засоби: усне опитування, презентація робіт, доповіді, проведення термінологічних диктантів, тестування, розв'язання практичних завдань, обговорення конкретних економічних ситуацій, перевірка рубіжної та комплексної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться по завершенні вивчення навчальної дисципліни у формі диференційованого заліку.

Результати поточного та підсумкового контролю заносяться до журналу обліку відвідування й успішності студентів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінки знань студентів виставляються за результатами поточного та підсумкового контролю.

Відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Ірпінському фаховому коледжі економіки та права», знання здобувачів фахової передвищої освіти оцінюються за чотирьохбальною системою:

«відмінно» - здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

«добре» - здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

«задовільно» - здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають непевність або відсутність стабільних знань;

відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

«незадовільно» - здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, не володіє науковим мисленням, не проявляє практичних навичок.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
навчальної дисципліни «Операції з цінними паперами»
для підготовки фахового молодшого бакалавра
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

№ п/п	Найменування тем	Кількість годин				
		Всього	В тому числі			
			Лекції	Практичні і семінарські	Самостійна робота	Індивідуальні заняття
1.	Тема 1. Ринок цінних паперів, його структура і функції.	8	2	2	4	-
2.	Тема 2. Інструменти ринку цінних паперів.	6	2	2	2	-
3.	Тема 3. Учасники ринку цінних паперів, їх професійна діяльність.	6	2	2	2	-
4.	Тема 4. Ринок акцій.	6	2	2	2	-
5.	Тема 5. Ринок облігацій.	6	2	2	2	-
6.	Тема 6. Ринок векселів.	6	2	2	2	-
7.	Тема 7. Похідні цінні папери.	8	2	2	4	-
8.	Тема 8. Біржовий та позабіржовий ринок цінних паперів.	6	2	2	2	-
9.	Тема 9. Регулювання ринку цінних паперів.	8	2	2	4	-
	Всього	60	18	18	24	-

Форми підсумкового контролю - диференційований залік.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ, ЙОГО СТРУКТУРА І ФУНКЦІЇ

Поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів. Ринок цінних паперів у структурі фінансового ринку.

Організаційна структура ринку цінних паперів. Загальна класифікація ринку цінних паперів. Функції ринку цінних паперів. Принципи становлення та розвитку фондового ринку. Моделі фондового ринку.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів.
2. Структура ринку цінних паперів.
3. Функції ринку цінних паперів.
4. Принципи становлення та розвитку фондового ринку.
5. Моделі фондового ринку.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Основні поняття ринку цінних паперів.
2. Місце ринку цінних паперів в структурі фінансового ринку.
3. Організаційна структура ринку цінних паперів.
4. Характеристика первинного ринку цінних паперів.
5. Особливості вторинного ринку цінних паперів.
6. Загальна класифікація ринку цінних паперів.
7. Функції ринку цінних паперів.
8. Принципи розвитку ринку цінних паперів.
9. Моделі фондового ринку.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Моделі фондового ринку.
2. Сучасний стан, тенденції та закономірності розвитку вітчизняного фондового ринку.

3. Пріоритети та перспективи розвитку фондового ринку України.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1,2,15,20,22,23,25, 29, 31, 32, 33, 35, 37.

Додаткові джерела: 1,6,7,8,9,11,12,16,20, 22-27.

ТЕМА 2. ІНСТРУМЕНТИ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Еволюція поняття цінного паперу. Визначення цінного паперу в законодавстві України. Бездокументарна форма цінних паперів. Економічна суть цінного паперу. Ознаки цінних паперів.

Класифікація цінних паперів. Пайові, боргові та похідні цінні папери. Суть деривативів, їх види. Типи цінних паперів.

Види цінних паперів, які випускаються в Україні.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Історія виникнення цінного паперу.
2. Економічний зміст цінного паперу та характеристика його основних ознак.
3. Класифікація цінних паперів.
4. Типи цінних паперів.
5. Види цінних паперів, які випускаються в Україні.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Еволюція поняття цінного паперу.
2. Визначення цінного паперу в законодавстві України.
3. Економічна суть цінного паперу.
4. Бездокументарна форма цінних паперів.
5. Ознаки цінних паперів.
6. Класифікація цінних паперів.
7. Пайові цінні папери.

8. Боргові цінні папери.
9. Характеристика похідних цінних паперів.
10. Види цінних паперів в Україні.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Види цінних паперів, які випускаються в Україні.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1,2,15,20,22,23,25, 29, 31, 32, 33, 35, 37.

Додаткові джерела: 1,6,7,8,9,11,12,16,20, 22-27.

ТЕМА 3. УЧАСНИКИ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ, ЇХ ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Учасники ринку цінних паперів. Суб'єкти ринку цінних паперів. Основні цілі суб'єктів(учасників) ринку цінних паперів.

Поняття та види професійної діяльності на ринку цінних паперів. Правовий статус головних учасників ринку цінних паперів. Професійна діяльність депозитаріїв на ринку цінних паперів. Професійна діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку. Професійна діяльність реєстраторів на ринку цінних паперів.

Основні операції з цінними паперами. Переваги та недоліки операцій з цінними паперами.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Суб'єкти ринку цінних паперів, їх основні цілі.
2. Професійна діяльність на ринку цінних паперів.
3. Правовий статус торговців цінних паперів .
4. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють діяльність з управління активами інституційних інвесторів.
5. Професійна діяльність депозитаріїв на ринку цінних паперів.
6. Професійна діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку.

7. Професійна діяльність реєстраторів на ринку цінних паперів
8. Основні операції з цінними паперами.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Суб'єкти ринку цінних паперів, їх основні цілі.
2. Поняття та види професійної діяльності на ринку цінних паперів.
3. Правовий статус торговців цінних паперів .
4. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють діяльність з управління активами інституційних інвесторів.
5. Професійна діяльність депозитаріїв на ринку цінних паперів.
6. Професійна діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку.
7. Професійна діяльність реєстраторів на ринку цінних паперів.
8. Основні операції з цінними паперами, їх переваги та недоліки.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Професійні учасники на ринку цінних паперів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1,11,12,13,16,18,19,20,23,25,29,30,31,37.

Додаткові джерела: 7,8,9,11,12,14,16,20-25.

ТЕМА 4. РИНОК АКЦІЙ

Поняття та види акцій. Взаємні права і обов'язки акціонерів та емітентів. Класифікація цін на акції. Характеристика значного та контрольного пакетів акцій.

Процедура випуску акцій. Дохід від акцій. Оцінка акцій та економіко-статистичні показники їх обігу.

Дивіденди та дивідендна політика. Основні правила дивідендної політики.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Поняття та види акцій.
2. Взаємні права і обов'язки акціонерів та емітентів.

3. Класифікація цін на акції.
4. Характеристика значного та контрольного пакетів акцій.
5. Дохід від акцій.
6. Оцінка акцій та економіко-статистичні показники їх обігу.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Права та обов'язки акціонерів.
2. Переваги власників привілейованих акцій.
3. Класифікуються акції в залежності від ступеню ризику і величини доходності.
4. Основні фактори формування ринкової ціни акцій.
5. Характеристику значних та контрольних пакетів акцій.
6. Механізм виплати дивідендів у виді акцій.
7. Метод балансової вартості.
8. Метод ліквідаційної вартості.
9. Оцінка привілейованих акцій.
10. Оцінка простих акцій з постійними дивідендами.
11. Оцінка простих акцій з постійним приростом дивідендів.
12. Оцінка простих акцій з непостійним приростом дивідендів.
13. Основні показники характеристики акцій.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Дивідендна політика, її основні правила.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1,2,15,20,22,23,25, 29, 31, 32, 33,34, 35, 37.

Додаткові джерела: 1,6,7,8,9,11,12,16,20, 22-27.

ТЕМА 5. РИНОК ОБЛІГАЦІЙ

Поняття облігацій як боргових цінних паперів. Взаємні права і обов'язки емітентів і власників облігацій. Види облігацій. Вартісна оцінка облігацій. Дохідність облігацій.

Основні умови випуску та обігу облігацій в українській практиці.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Поняття облігацій як боргових цінних паперів.
2. Взаємні права і обов'язки емітентів і власників облігацій.
3. Види облігацій.
4. Вартісна оцінка облігацій.
5. Дохідність облігацій.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Визначення облігацій як боргових цінних паперів.
2. Права і обов'язки емітентів і власників облігацій.
3. Характеристика поділу облігацій за емітентами.
4. Характеристика облігації за методом виплати доходів.
5. Класифікація облігацій за ознакою ієрархії вимог.
6. Види вартісної оцінки облігацій.
7. Характеристика основних видів доходу від облігацій.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Облігації внутрішньої державної позики.
2. Військові облігації, їх дохідність.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1,2,9,15,20,22,23,25, 29, 31, 32, 33,34, 35, 37.

Додаткові джерела: 1,3,4,5,6,7,8,9,11,12,16,19,20, 22-27.

ТЕМА 6. РИНОК ВЕКСЕЛІВ

Економічний зміст векселя. Види та функції векселів. Характеристика обігу векселів. Операції банків з вексями.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Економічний зміст, види та функції векселів.
2. Характеристика обігу векселів.
3. Операції банків з вексями.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Історична довідка запровадження вексельного обігу.
2. Економічний зміст простого векселя.
3. Здійснення обігу переказного векселя.
4. Характеристика основних видів векселів.
5. Випадки опротестування векселя.
6. Зміст і послідовність банківської операції дисконтування векселя.
7. Суть банківської операції дисконтування векселя.
8. Процес здійснення інкасування банком векселя.
9. Процес кредитування під заставу векселів.
10. Обіг векселів на міжбанківському ринку.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Характеристика банківського авалю векселів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1,5,11,20,22,23,25, 29, 31, 32, 33,34, 35, 37.

Додаткові джерела: 1,6,7,8,9,11,12,16,20, 22-27.

ТЕМА 7. ПОХІДНІ ЦІННІ ПАПЕРИ

Форварди та ф'ючерси. Форвардні угоди. Ціноутворення на форвардному ринку. Угода про форвардну процентну ставку. Форвардні угоди з купівлі-продажу валюти.

Ф'ючерсні угоди. Механізм укладання ф'ючерсних угод. Хеджування ф'ючерсами. Ризики при хеджуванні.

Опціони, сутність, економічно природа, основне призначення. Класифікація опціонів. Ціноутворення на ринку опціонів. Визначення вартості опціону. Моделі оцінки опціонів. Синтетичні опціони. Комбінації опціонів. Спреди. Варанти.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Форвардні угоди.
2. Ціноутворення на форвардному ринку.

3. Угода про форвардну процентну ставку.
4. Форвардні угоди з купівлі-продажу валюти.
5. Ф'ючерсні угоди.
6. Механізм укладання ф'ючерсних угод.
7. Хеджування ф'ючерсами. Ризики при хеджуванні.
8. Опціони, сутність, економічно природа, основне призначення, класифікація.
9. Ціноутворення на ринку опціонів. Визначення вартості опціону.
10. Моделі оцінки опціонів на цінні папери.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Похідні цінні папери, їх види.
2. Механізм укладання форвардних угод.
3. Ціноутворення на форвардному ринку.
4. Угода про форвардну процентну ставку.
5. Форвардні угоди з купівлі-продажу валюти.
6. Механізм укладання ф'ючерсних угод.
7. Хеджування ф'ючерсами. Ризики при хеджуванні.
8. Опціони, сутність, економічно природа, основне призначення, класифікація.
9. Ціноутворення на ринку опціонів. Визначення вартості опціону.
10. Моделі оцінки опціонів на цінні папери.
11. Економічне значення та види свопів.
12. Оцінка процентних свопів.
13. Спреди, варанти, їх місце на ринку цінних паперів.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Економічне значення та види свопів.
2. Оцінка процентних свопів.
3. Спреди, варанти, їх місце на ринку цінних паперів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1,2,10,20,22,23,25, 29, 31, 32, 33, 35, 37.

Додаткові джерела: 1,2,6,7,8,9,11,12,16,20, 22-27.

ТЕМА 8. БІРЖОВИЙ ТА ПОЗАБІРЖОВИЙ РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Історія виникнення та розвитку фондових бірж. Загальна характеристика та функції фондової біржі. Основні статті доходу фондової біржі. Діяльність Української фондової біржі. Правила фондової біржі. Організаційна структура фондової біржі в Україні. Котирування цінних паперів.

Позабіржовий ринок цінних паперів. Торгівельно-інформаційні системи, мета та основні завдання.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Історія виникнення та розвитку фондових бірж.
2. Загальна характеристика та функції фондової біржі.
3. Діяльність Української фондової біржі.
4. Позабіржовий ринок цінних паперів.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Історія виникнення та розвитку фондових бірж.
2. Характеристика та функції фондової біржі.
3. Основні статті доходу фондової біржі.
4. Діяльність Української фондової біржі.
5. Правила фондової біржі.
6. Організаційна структура фондової біржі в Україні.
7. Основні види біржових угод.
8. Котирування цінних паперів.
9. Позабіржовий ринок цінних паперів.

10. Торгівельно-інформаційні системи, мета та основні завдання.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Історичний розвиток вітчизняного біржового ринку цінних паперів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1,2,15,17, 20,22,23,25, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 37.

Додаткові джерела: 1,6,7,8,9,10,11,12,16,20, 22-27.

ТЕМА 9. РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Суть та необхідність регулювання ринку цінних паперів. Правове регулювання цінних паперів. Види та моделі правового регулювання ринку цінних паперів. Світові стандарти фондового ринку. Міжнародні організації в системі регулювання цінних паперів.

Державне регулювання ринку цінних паперів. Мета і функції державного регулювання ринку цінних паперів. Законодавчі та підзаконні акти. Форми державного регулювання ринку цінних паперів. Органи державного регулювання ринку цінних паперів. Основні завдання Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Регулювання інформаційного забезпечення фондового ринку. Контрольна функція держави на ринку цінних паперів. Форми державного контролю. Непряме втручання держави у ринок цінних паперів.

Саморегулювання. Біржове регулювання фондового ринку. Інші саморегулюючі організації. Традиції та етика.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Правове регулювання цінних паперів, їх види та моделі.
2. Необхідність, мета і функції державного регулювання ринку цінних паперів.
3. Форми державного регулювання ринку цінних паперів.
4. Органи державного регулювання ринку цінних паперів.

5. Регулювання інформаційного забезпечення фондового ринку.
6. Контрольна функція держави на ринку цінних паперів

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Суть та необхідність регулювання ринку цінних паперів.
2. Правове регулювання цінних паперів.
3. Види та моделі правового регулювання ринку цінних паперів.
4. Світові стандарти фондового ринку.
5. Міжнародні організації в системі регулювання цінних паперів.
6. Державне регулювання ринку цінних паперів.
7. Форми державного регулювання ринку цінних паперів.
8. Органи державного регулювання ринку цінних паперів.
9. Основні завдання Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
10. Регулювання інформаційного забезпечення фондового ринку.
11. Контрольна функція держави на ринку цінних паперів.
12. Форми державного контролю.
13. Непряме втручання держави у ринок цінних паперів.
14. Саморегулювання. Біржове регулювання фондового ринку та інші саморегулюючі організації.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Світові стандарти фондового ринку.
2. Міжнародні організації в системі регулювання цінних паперів.
3. Традиції та етика біржової діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 1, 2, 15, 20, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 37, 38.
Додаткові джерела: 1, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 16, 20, 22-27.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО РУБІЖНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів.
2. Структура ринку цінних паперів.
3. Функції ринку цінних паперів.
4. Принципи становлення та розвитку фондового ринку.
5. Моделі фондового ринку.
6. Сучасний стан, тенденції та закономірності розвитку вітчизняного фондового ринку.
7. Пріоритети та перспективи розвитку фондового ринку України.
8. Історія виникнення цінного паперу.
9. Економічний зміст цінного паперу та характеристика його основних ознак.
10. Класифікація цінних паперів.
11. Типи цінних паперів.
12. Види цінних паперів, які випускаються в Україні.
13. Суб'єкти ринку цінних паперів, їх основні цілі.
14. Професійна діяльність на ринку цінних паперів.
15. Правовий статус торговців цінних паперів.
16. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють діяльність з управління активами інституційних інвесторів.
17. Професійна діяльність депозитаріїв на ринку цінних паперів.
18. Професійна діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку.
19. Професійна діяльність реєстраторів на ринку цінних паперів.
20. Основні операції з цінними паперами.
21. Поняття та види акцій.
22. Взаємні права і обов'язки акціонерів та емітентів.
23. Класифікація цін на акції.
24. Характеристика значного та контрольного пакетів акцій.
25. Дохід від акцій.
26. Оцінка акцій та економіко-статистичні показники їх обігу.

27. Дивідендна політика, її основні правила.
28. Поняття облігацій як боргових цінних паперів.
29. Взаємні права і обов'язки емітентів і власників облігацій.
30. Види облігацій.
31. Вартісна оцінка облігацій.
32. Дохідність облігацій.
33. Облігації внутрішньої державної позики.
34. Військові облігації, їх дохідність.
35. Економічний зміст, види та функції векселів.
36. Характеристика обігу векселів.
37. Операції банків з вексями.
38. Економічне значення та види свопів.
39. Оцінка процентних свопів.
40. Спреди, варанти, їх місце на ринку цінних паперів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів.
2. Структура ринку цінних паперів.
3. Функції ринку цінних паперів.
4. Принципи становлення та розвитку фондового ринку.
5. Моделі фондового ринку.
6. Сучасний стан, тенденції та закономірності розвитку вітчизняного фондового ринку.
7. Пріоритети та перспективи розвитку фондового ринку України.
8. Історія виникнення цінного паперу.
9. Економічний зміст цінного паперу та характеристика його основних ознак.
10. Класифікація цінних паперів.
11. Типи цінних паперів.
12. Види цінних паперів, які випускаються в Україні.
13. Суб'єкти ринку цінних паперів, їх основні цілі.
14. Професійна діяльність на ринку цінних паперів.
15. Правовий статус торговців цінних паперів.
16. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють діяльність з управління активами інституційних інвесторів.
17. Професійна діяльність депозитаріїв на ринку цінних паперів.
18. Професійна діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку.
19. Професійна діяльність реєстраторів на ринку цінних паперів.
20. Основні операції з цінними паперами.
21. Поняття та види акцій.
22. Взаємні права і обов'язки акціонерів та емітентів.
23. Класифікація цін на акції.
24. Характеристика значного та контрольного пакетів акцій.
25. Дохід від акцій.
26. Оцінка акцій та економіко-статистичні показники їх обігу.

27. Дивідендна політика, її основні правила.
28. Поняття облігацій як боргових цінних паперів.
29. Взаємні права і обов'язки емітентів і власників облігацій.
30. Види облігацій.
31. Вартісна оцінка облігацій.
32. Дохідність облігацій.
33. Облігації внутрішньої державної позики.
34. Військові облігації, їх дохідність.
35. Економічний зміст, види та функції векселів.
36. Характеристика обігу векселів.
37. Операції банків з векселями.
38. Економічне значення та види свопів.
39. Оцінка процентних свопів.
40. Спреди, варанти, їх місце на ринку цінних паперів.
41. Історія виникнення та розвитку фондових бірж.
42. Загальна характеристика та функції фондової біржі.
43. Діяльність Української фондової біржі.
44. Позабіржовий ринок цінних паперів.
45. Правове регулювання цінних паперів, їх види та моделі.
46. Необхідність, мета і функції державного регулювання ринку цінних паперів.
47. Форми державного регулювання ринку цінних паперів.
48. Органи державного регулювання ринку цінних паперів.
49. Регулювання інформаційного забезпечення фондового ринку.
50. Контрольна функція держави на ринку цінних паперів
51. Світові стандарти фондового ринку.
52. Міжнародні організації в системі регулювання цінних паперів.
53. Традиції та етика біржової діяльності.
54. Історичний розвиток вітчизняного біржового ринку цінних паперів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Про цінні папери і фондовий ринок: закон України від 23.02.2006 р. - 21 № 3480-IV. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/ed20170101>
2. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23 лют. 2006 р. №3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
3. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: закон України від 30.10.1996р. - 448/96-вр. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/448/96>
4. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) : Закон України № 2299-III від 15.03.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2374- III // [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
6. Про депозитарну систему в Україні: Закон України від 11.10.2013 р. №710/13-ВР // [Електронний ресурс] — Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua.
7. Положення про провадження депозитарної діяльності, Рішення НКЦПФР від 23.04.2013 р. № 735, зареєстроване в МІОУ 27.06.2013 р. № 1084/23616 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1084-13>
8. Положення про глобальний сертифікат та тимчасовий глобальний сертифікат, рішення НКЦПФР від 30.07.13р. № 1332, зареєстроване в МІОУ 20.08 2013 р. № 1434/23966 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1434-13>
9. Положення про іпотечне покриття звичайних іпотечних облігацій, порядок ведення реєстру іпотечного покриття та управління іпотечним покриттям звичайних іпотечних облігацій”, ДКЦПФР, Зареєстровано в МІОУ 15.11.06 р. № 1205/13079
10. Положення про порядок визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних паперів: Затв. постановою Правління НБУ від 17.12.03р. № 561.

11. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України: Затверджене постановою Правління НБУ від 16.12.02 № 508 22

12. Положення про порядок складання та подання адміністративних даних щодо діяльності торговців цінними паперами до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку: Затв. рішенням Нац. комісії з цінних паперів і фондового ринку від 25.09.2012 № 1283. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1737-12>

13. Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів: Затв. рішенням Нац. комісії з цінних паперів і фондового ринку від 03.12.2013 № 2826 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2180-13>

14. Положення про сертифікацію фахівців з питань фондового ринку: Затв. рішенням Нац. комісії з цінних паперів і фондового ринку від 13.08.2013 № 1464. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1572-13>

15. Положення про функціонування фондових бірж: Затв. рішенням Нац. комісії з цінних паперів і фондового ринку від 22 лист. 2012 р., № 1688. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z2082-12>

16. Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) - діяльності з торгівлі цінними паперами: Затв. рішенням Нац. комісії з цінних паперів і фондового ринку від 14.05.2013 № 819. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0857-13>

17. Системи довідників та класифікаторів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку: Затв. рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 08.05.2012 року № 646 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0831-12>

18. Порядок та умови провадження торговцем цінними паперами брокерської діяльності за договорами на брокерське обслуговування з подальшим

врегулюванням зобов'язань клієнта: Затв. рішенням Нац. комісії з цінних паперів і фондового ринку від 06.11.2012 № 1584. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z2000-12>

19. Правила (умови) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами: Затв. рішенням НКЦПФР від 12.12.2006 № 1449. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0052-07>

20. Базилевич В.Д. Фондовий ринок: підручник. Київ. Нац. Ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Знання, 2015. 621 с.

21. Базилевич В.Д. Цінні папери: Практикум: Навчальний посібник /За ред. В.Д. Базилевича. – К.: 2013. – 791 с.

22. Бердникова Т.Б. Ринок цінних паперів і біржової діяльності: підручник для студентів економічних університетів. К. : ИНФА, 2017. 270 с.

23. Ваніна Н., Грищенко О. Ринок цінних паперів. Практикум. Київ: Центр навчальної літератури. 2019.176с.

24. Віхров О.П. Правове регулювання ринку цінних паперів в Україні: навчальний посібник / О.П. Віхров, Г.В. Ільющенко, В.П. Богун та ін.; за ред. О.П. Віхрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. – 304 с.

25. Кравченко Ю.Я. Ринок цінних паперів : навч. посіб. Київ : Дакор, КНТ, 2008. 664 с.

26. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими активами: підручник. Ірпінь: УДФСУ, 2019. 498 с.

27. Козак В., Москвін С., Посполітак В. Фінансові інструменти: операції з облігаціями: наук.- прак. посібн. Київ : DESPRO, 2019. 132 с.

28. Марченко О.В. Правове регулювання ринку цінних паперів: Навчально-методичний посібник. – Дніпропетровськ, 2015. – 34 с

29. Мендруп О. Г., Шевчук І. А. Ринок цінних паперів [Текст]: Навч. посібник.— К.: КНЕУ, 2002. — 152 с.

30. Москвін С. О. Торгівля цінними паперами в Україні : навч. посіб. / [С. О. Москвін, Н. В. Дегтярьова, К. К. Бовкун, Д. С. Бутенкота ін.]. – К. : АДС УМКЦентр, 2015. – 344 с.

31. Пальчевич Г.Т., Подплетній В.В. Ринок цінних паперів : навч. посіб. Кіровоград : ТОВ ПВЦ «Мавік», 2012. 238 с

32. Фінансовий ринок : підручник: у 2 т. / Коваленко Ю.М., Ковернінська Ю.В., Онишко С.В., Кужелев М.О. та ін.; кер. авт.. кол. і наук. ред. Ю.М. Коваленко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 830 с.

33. Фінансовий ринок: навч. посібн. / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

34. Фондовий ринок : практикум : навч. посіб. / В.Д. Базилевич, В.М. Шелудько, В.В. Вірченко та ін.; за ред. В.Д. Базилевича. Київ : Знання, 2017. 718 с.

35. Черкасова С.В. Ринок цінних паперів і фондова біржа: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Львів: Видавництво ЛКА, 2015. – 168 с.

36. Чуницька І., Богріновцева Л. Вплив цифрових технологій на розвиток фінансового ринку України. Економіка та суспільство. 2023. №49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-60>.

37. Цінні папери: підручник/ В.Д. Базилевич, В.М. Шелудько, Н.В. Ковтун та ін.; за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2011. – 1094 с.

38. Яворська О.С. Правове регулювання обігу цінних паперів : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 336 с.

Додаткові джерела:

1. Арутюнян С.С. Фінансовий ринок: навч. посібник. К : Гуляєва В.М., 2018 – 484 с.

2. Богріновцева Л. М., Ключка О. В. Моделі ціноутворення фінансових опціонів як інструментів хеджування ризиків. Бізнес Інформ. 2019. № 2. С. 390-395. URL: https://www.businessinform.net/export_pdf/business-inform-2019-2_0-pages-390_395.pdf

3. Богріновцева Л.М., Вергелюк Ю.Ю., Коваленко Ю.М. Державні облигації як інвестиційний інструмент в періоди фінансової нестабільності. Інфраструктура ринку. 2023. №73. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/73-2023>

4. Богріновцева Л.М., Ключка О.В. Особливості розвитку ринку державних боргових цінних паперів України. Економіка та суспільство. 2023. №53. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2629/2547>

5. Бондарук Т.Г., Богріновцева Л.М. Роль ринку цінних паперів як джерела фінансування державного боргу. Інтернаука. Серія: Економічні науки. 2023. № 7. URL: <https://www.internauka.com/uploads/public/16905405619086.pdf>

6. Гутафель В.В. Завдання та функції фондового ринку в сучасних умовах. Економічний вісник. 2017. № 3 (21). С.86-89.

7. Дема Д. І. Фінансовий ринок : навч. посібник. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. 448 с.

8. Діденко В.М. Фондовий ринок: [навчальний посібник]/В.М. Діденко, М.М. Свердан, В.П. Булан, О.М. Булан, О.М. Грубляк; за ред.. В.М. Діденка.- Чернівці: ТОВ «Видавництво Наші книги». 2010. - 624с. 25

9. Діденко В.М. Фондовий ринок: [навчальний посібник] / В.М. Діденко, М.М. Свердан, В.П. Булан, О.М. Булан, О.М. Грубляк; за ред.. В.М. Діденка.- Чернівці: ТОВ «Видавництво Наші книги», 2010. – 624 с.

10. Квіта Г. М. Тенденції розвитку торгівлі цінними паперами на фондових біржах [Електронний ресурс] / Г. М. Квіта, К. К. Писанець, Д. С. Бігма. // Технології та дизайн. – 2015. – № 4. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2015_4_18

11. Корнійчук О.П. Фондовий ринок: теорія і практика / НАН України; Рада по вивченню продуктивних сил України / Б.М. Данилишин (ред.). — К.: [б. в.], 2009. — 224 с.

12. Парсяк В.Н., Зельдіс В.В. Ринок цінних паперів. Маркетингові дослідження. - К.: ЦУЛ, 2007. - 224 с.

13. Підхомний О.М. Управління інвестиційними процесами на фінансових ринках. - К.: Кондор, 2003. - 184 с.

14. Пластун, В.Л., Пластун О.Л. Інституційні інвестори: роль у розвитку фондового ринку: монографія / В. Л. Пластун. О. Л. Пластун. - Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2012. - 212 с.

15. Портфельне інвестування. Текст лекцій для студентів економічних і менеджерських спеціальностей усіх форм навчання / Кочетова Т.І., Коробков Д.В., Сотніков А.В. // Харків НТУ «ХП» 2013. – 96 с.

16. Поважний О. С. Цінні папери і фондовий ринок : навч. посібник/ О.С.Поважний, Н.С.Орлова, А.Л. Свечкіна.- Львів: Магнолія. - 2010. - 361 с 58. Полюхович В. І. Державне регулювання фондового ринку України: господарсько-правовий механізм / В. І. Полюхович. –К. : НДІ приватного права і підприємництва НАПрНУкраїни, 2012. –336 с.

17. Портфельне інвестування : підручник / О. Г. Шевченко, Т. В. Майорова, О. М. Юркевич, С. В. Урванцева, О. А. Островська; ред.: О. Г. Шевченко, Т. В. Майорова; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2010.- 408 с.

18. Примостка Л.О. Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: Монографія. – К.: КНЕУ, 2001. – 263 с.

19. Ринок боргових цінних паперів в Україні: суперечності та тенденції розвитку: монографія/ [Лютій І.О., Грищенко Т.В., Любкіна О.В. та ін].- К.: ЦУЛ, 2008.- 432 с.

20. Ринок цінних паперів: особливості та фінансове забезпечення його функціонування : монографія / Н. Л. Гавкалова, О. Ю. Шутєєва. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 184 с.

21. Торгівля цінними паперами: Навч. посібник / В. П. Лісовий, К. Г. Отченаш, В. В. Токар. — К.: КНЕУ, 2010. — 407 с. 27

22. Фондовий ринок України. Базовий курс [Текст]: Навчально-методичний посібник / О. М. Мозговий, Д. М. Тевелєв, О. О. Тарасенко, М. О. Лібанов, С. А. Шеляхіна, Ю. Ю. Бойко, І. В. Мельник. — К.: ДУ“АРІФРУ”, 2012. —550 с.

23. Фондовий ринок: Підручник : у 2 кн. — Кн. 2 / В.Д.Базилевич, В.М. Шелудько, В.В. Вірченко та ін. ; за ред. В.Д.Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. –К. : Знання, 2016. – 686 с.

24. Фондовий ринок: навч. посібник / В. М. Діденко, М. М. Свердан, В. П. Булат, О. М. Грубляк; ред. В. М. Діденко. – Чернівці: Наші книги, 2010. – 624 с.

25. Цінні папери і фондовий ринок [Текст]: Навч. посібник / О. С. Поважний, Н. С. Орлова, А. Л. Свечкіна. – 2-е видання — Львів: „Магнолія-2006”, 2013. — 360 с.

26. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник / В.М. Шелудько. – 3-тє вид., стер. – К.: Знання, 2015. – 535 с.

27. Цінні папери. Практикум: навч. посібник / В. Д. Базилевич [та ін.]; ред. В. Д. Базилевич; КНУ. – Київ: Знання, 2013. – 791 с.

Електронні ресурси:

1. Українська біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ux.ua/s204>

2. Фондова біржа «Перспектива» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fbp.com.ua/EMS.aspx>

3. Методика розрахунку поточної ціни цінного папера: Затв. рішенням Правління ПАТ «Фондова біржа ПФТС» протокол № 220 від 17.01.2018р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pfts.ua/files/2017/Протокол_220_додаток_Методика_поточної_ціни.pdf 31

4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ssmc.gov.ua

5. Офіційний сайт Світової федерації бірж (WFE). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.world-exchanges.org>